

«Я ПЛАЧУ ВЖЕ 73 РОКИ...»

Нотатки з вечора-реквієму «Історії трагічні сторінки»

Минулої п'ятниці у районному центрі дозволяла на вечір-реквієм «Історії трагічні сторінки», приурочений Дню пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій, зібралось сотень із п'ять млинівчан. Минають роки, але пам'ять людська відлунує гіркою правдою, яку впродовж десятиліть маскували всілякими побрехеньками і ховали під сукном хибного політичного однодумства. Але, врешті-решт, пекуче і болюче таємне стало явним і вразило душі наші страхіттями тоталітарного режиму.

Якраз про голодомор 1932-1933 років в Україні, спричинений тоталітарним сталінським режимом, вів мову голова райдержадміністрації Григорій Шумейко. І з допомогою історичних джерел аргументовано доказав, що голод був створений штучно для знищення українського села – колицки нації української. Григорій Миколайович зазначив, що голодоморний жах – це вирок тодішній владі і урок на майбутнє, як не треба чинити зі своїм народом.

Щемливими мотивами було наповнене творче дійство. У кожному слові, кожному жесті ведучих Ірини Довгалюк та Руслани Лук'янчук пульсували нотки суму і скорботи, які переливалися у невимовну тугу за мільйонами убієнних. І цей біль передався невидимими струменями у серця присутніх у залі.

Тіло здригалося, серце замовкало, коли зі сцени млинівчани Марія Синюк, Євдокія Шинкар, Феодосій Блащук розповідали про жах і муки, які їм довелося терпіти під час голодомору 1932-1933 років.

- Вірте кожному моєму слову! – зверталася Марія Юхимівна Синюк до людей. – Мені тоді було 7 років і мої думки переповнювала лише одна – наїстися. Із моєї пам'яті ніколи не зітревся спогад, як помирав дев'ятимісячний двоюрідний братик. Допоки віку мого на землі, допоки ті страшні спогади переді мною...

Євдокія Антонівна Шинкар з боєм згадує однокласника, з котрим сиділа за однією партою. Він помер посеред уроку від виснаження, і вчителька винесла його з класу на вулицю. Ніхто з дітей не був на його похороні і не знає, де він похований.

- Після сталінського голодомору, - додає уродженка Київщи-

ни, - пережила і фашистський, бо у роки війни була вивезена на примусові роботи в Німеччину.

У родині Феодосія Миколайовича Блащука від голоду померло семеро чоловік. З боєм пригадує, як існував у часі поділ на дітей із сімей колгоспників і одноосібників.

- Голод не можна описати, - наголошує 81-річний уродженець Хмельниччини, - цю біду може зрозуміти лише той, хто її пережив. Я плачу уже 73 роки!

Живих свідків жакливого трагедії українського народу слухали сотні учнів загальноосвітніх навчальних закладів райцентру, студентів державного технікуму ветеринарної медицини і, сподіваюсь, кожен із них на все життя закарбує у пам'яті цей гіркий спомин.

Учасники скорботного дійства спільною молитвою і хвилиною мовчання пом'янули мільйони жертв голодоморів, тисячі синів і дочок України, котрих проковтнула чорна машина репресій, котрих перемолола м'ясорубка радянського режиму. Вони поклали вінок жалоби до хреста-фігури у райцентрі на місці страти українських патріотів енкаведистськими катами.

Щемливі поетичні рядки, у яких відображені трагічні сторінки нашої історії, до слухачів донесли читці-декламатори районної гуманітарної гімназії Сергій Загоруйко, Оксана Іщук, Христина Турчановська, Людмила Федорчук, Андрій Долгих, Валентин Колесник. Додали скорботної журби учасники хору «Надія» Богдан Торбич, Іра Омельчук, Юля Гришина, Наталя Павлюк, Ірина Базюк, а також хор «Покрова» Свято-Покровської церкви.

Завершила тужливе творче дійство спільна молитва за убієнних тоталітарним режимом. Та хоч імперський мовчав нам затуляв, все-таки крізь нього просочувалися нотки правди, які нині забували всенародним бодем. А допомогли млинівчанам душею відчувати трагізм вікопомних сторінок історії працівники відділу культури райдержадміністрації, методисти районного відділу освіти Ігор Кучер і Людмила Тимчаук, учителька гуманітарної гімназії Оксана Сінчук та їхні сподвижники. Низький їм уклін від млинівчан!